

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-4-101 (Muafiyet/Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 04-83/1174-297
Karar Tarihi : 30.12.2004

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

A. RAPORTÖRLER : K. Oğuz KARAKOÇ, Uygur GAZİOĞLU

**B. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: - Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş.
Temsilcisi: Fevzi TOKSOY
Ahi Evran Caddesi, Polaris Plaza, 1/16 Maslak/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş.
Firüzköy Yolu, No21 Avcılar / İstanbul
- Yetkili BMW Service Inclusive Satıcıları
- Yetkili BMW Service Inclusive Servisleri

30

E. DOSYA KONUSU : Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş. (Borusan) ile Yetkili BMW Service Inclusive Satıcıları (Yetkili Satıcılar) ve Yetkili BMW Service Inclusive Servisleri (Yetkili Servisler) arasında akdedilen Service Inclusive Satış Anlaşmaları ve Service Inclusive Servis Anlaşmaları ile BMW Yetkili Satıcıları ve son kullanıcılar arasında imzalanan BMW Inclusive Sipariş Formlarına menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.6.2004 tarih ve 3220 sayı ile giren ve 30.7.2004 tarih ve 4242 sayılı yazılarla tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4., 5. ve 8. maddeleri ile 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 24.12.2004 tarih, 2004-4-101/MM-04-KOK sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu 27.12.2004 tarih, REK.0.08.00.00/288 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-83 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- 50 - Borusan ile Yetkili Satıcıları arasında imzalanan Servis Inclusive Satış Anlaşmaları'nın seçici dağıtım anlaşmaları niteliğinde olmaları ve anlaşmaların içeriğinde, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile yasaklanan hükümler bulunması nedeniyle, talep edilen menfi tespit belgesinin düzenlenemeyeceği; ancak, söz konusu sözleşmede yer alan rekabet kısıtlamalarının 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun olması nedeniyle, bu sözleşmenin anılan Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı,
- Borusan ile Yetkili Servisleri arasında imzalanan Service Inclusive Servis Anlaşmaları'nın 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediği, bu nedenle talep edildiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesi gerektiği,
- 60 - BMW Yetkili Satıcıları ile son kullanıcılar arasında imzalanan BMW Service Inclusive Sipariş Formlarının ise, 4054 sayılı Kanun kapsamında yer almadığı, görüşlerine yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Yapılan İnceleme ve Tespitler

- Borusan Otomotiv, Türkiye'de BMW Grup ve Land Rover 4 tekerlekli motorlu taşıtlarının ve BMW markalı motosikletlerinin distribütörüdür. Borusan Otomotiv, anılan markaların motorlu taşıtlarını, motosikletlerini ve yedek parçalarını doğrudan kendisi ve bağımsız teşebbüs niteliğindeki yetkili satıcıları aracılığıyla 70 Türkiye genelinde pazarlamakta; yetkili servisleri aracılığıyla da bakım, onarım hizmetleri sunmakta ve yedek parça dağıtımını gerçekleştirmektedir. Borusan Otomotiv'in Türkiye genelinde 16 yetkili satıcısı, 30 ayrı şehirde de satış sonrası hizmet sunan yetkili servisleri bulunmaktadır.

Bildirime konu anlaşmalar, BMW tarafından geliştirilen "BMW Service Inclusive" isimli özel bir hizmet sisteminin (bakım paketi) parçalarıdır. Bildirim formunda, BMW Service Inclusive bakım paketinin kullanıcıların memnuniyetini arttırmak için geliştirildiği ifade edilmektedir.

- 80 Esasen, motorlu araç sahipleri araçlarına belirli aralıklarla düzenli bakım yaptırmak zorundadır. Tüketici, aracın tipi ve modeline göre, 5.000 ila 25.000 km. aralıklarla yapılması gereken bu bakım hizmetini servislerden satın almakta ve bedelini hizmeti aldığı sırada ödemektedir.

- Bildirime konu Service Inclusive bakım paketine göre ise, son kullanıcı satın aldığı aracın 5 yaş veya 100.000 km'ye kadar ihtiyaç duyacağı bakım hizmetlerini önceden, belirli bir bedel karşılığında ve peşin olarak Borusan Otomotiv'den satın alacak ve araç bakıma ihtiyaç duyduğu zaman ücret ödemeksizin Borusan'ın dağıtım sisteminde bulunan yetkili servislerde aracının bakımını yaptırabilecektir. 90 Service Inclusive bakım paketi yeni BMW araçlarla birlikte tercihe bağlı olarak satılmaktadır. Son kullanıcı şayet söz konusu hizmet paketini, aracını satın aldığı

anda edinmek istemez ise, ilk bakım periyoduna kadar da bu paketi temin edebilmektedir.

Bildirim formunda yer verilen bilgilere göre, ağırlıklı olarak üst gelir sınıfı ve makam aracı olarak kamuda üst düzeydeki yöneticiler tarafından tercih edilen BMW markalı araçlara yönelik BMW Service Inclusive bakım paketi yine anılan kullanıcı gruplarının talepleri doğrultusunda geliştirilmiştir. Bu yolla aracın değerinin daha az düşmesi ve sürüş güvenliğinin sağlanması garanti altına alınmaya çalışılmıştır. Diğer taraftan, 5 yaş veya 100.000 km.'ye kadar oluşacak bakım hizmet bedelinin maliyet riskinin peşin bir bedel ile kullanıcı üzerinden sağlayıcıya geçmesi de tüketiciye ek bir avantaj sağlamaktadır. Tüketici, zaten almak durumunda kalacağı bir hizmet için, kendi iradesiyle, peşin satın alım anlaşması akdetmekte, ileride oluşabilecek risklerden kendini korumaktadır.

Borusan Otomotiv tarafından uygulanmak istenen BMW Service Inclusive bakım paketi, Borusan Otomotiv ve Yetkili Satıcı/Servisleri arasında imzalanan iki sözleşme ve Yetkili Satıcı ile tüketici arasında imzalanan bir sipariş formuna dayanmaktadır.

110

H.2. Hukuki Değerlendirme

H.2.1. BMW Service Inclusive Satış Anlaşmasının Değerlendirilmesi

BMW Service Inclusive Satış Anlaşması ile, Borusan Otomotiv, sunduğu "Bakım Paketi"nin nihai tüketicilere yetkili satıcıları aracılığıyla pazarlanmasını sağlamaktadır.

Bildirim formunun 6.2. maddesinde BMW Service Inclusive Satış Anlaşması'na menfi tespit talebinde bulunduğu bildirilmiştir. 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesine göre menfi tespit belgesi, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul'un, bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanunun 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı olmadığı hallerde verdiği bir belgedir. Bildirime konu anlaşmaların seçici dağıtım anlaşmaları şeklinde tasarlanmış olması, anlaşmalarda yer alan "Service Inclusive" hizmetinin sadece sağlayıcının tanımladığı müşterilere satılabiliyor olması, bayinin bu hizmeti yetkisiz aracı ve satıcılara satamaması gibi Kanun'un 4. maddesinin (a) bendinde belirtilen, "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" şeklindeki yasaklanmış hale uygunluk gösteren hükümler, söz konusu anlaşmaları 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder hale getirmektedir. Bu nedenle, söz konusu anlaşmaya menfi tespit belgesi verilmesi mümkün değildir.

130

Bildirim Formunun 2.2 maddesinde, anlaşmaların mevcut durumda Borusan Otomotiv bayisi konumunda olan teşebbüslerle akdedilecek olması ve bu teşebbüslerle motorlu taşıtların satışı, servisi ve yedek parçaya ilişkin daha önceden akdedilmiş (Bu bildirim konusuyla ilgisi bulunmayan) sözleşmelerin bulunması sebebiyle, uygulamanın 1998/3 Sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve

140 Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında yer aldığı ifade edilmiştir.

Ancak, 1998/3 sayılı Tebliğ iki teşebbüsün taraf olduğu ve bir tarafın karayollarında kullanım amaçlı üç veya daha fazla tekerlekli motorlu yeni taşıt araçları ile bunlarla birlikte yedek parçalarını ülkenin tamamında veya belirlenmiş bir bölümünde yeniden satış amacıyla yalnız diğer tarafa veya onunla birlikte dağıtım sistemi içinde yer alan belirli sayıdaki teşebbüslere vermeyi kabul ettiği anlaşmalara uygulanmaktadır. Diğer bir deyişle, söz konusu Tebliğ kara taşıtlarının satışını ve servis bakım hizmetini birlikte içeren anlaşmaları muaf tutmaktadır.

150 Nitekim, Bildirim Formu'nda verilen bilgilerden, Borusan Otomotiv'in motorlu taşıtların ve ilgili satış sonrası hizmetlerinin dağıtımına ilişkin olarak 1998/3 sayılı Tebliğ kapsamında bulunan dağıtım ve servis anlaşmalarının bulunduğu anlaşılmaktadır. Teşebbüsün motorlu taşıt, yedek parça ve servis hizmetlerinin dağıtımına ilişkin bayilik anlaşmalarının 1998/3 sayılı Tebliğ'in kapsamında olması sebebiyle Kuruma bildirimini yapılmadığı anlaşılmaktadır.¹

160 İnceleme konusu anlaşmaların konusunu ise 1998/3 sayılı Tebliğ'in kapsamı dışında, özel nitelikli bir hizmet paketinin satışı oluşturmaktadır.

Borusan Otomotiv'in yetkili satıcıları ve yetkili servisleri aracılığıyla sunduğu Service Inclusive hizmet paketi aracın satış aşamasından ilk bakıma kadar olan sürede satın alınabilecek ekstra bir hizmet satışı olup, bu kapsamda Borusan Otomotiv'le yetkili satıcıları arasında dikey bir ilişki bulunduğundan, söz konusu anlaşmalar 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında değerlendirilmiştir.

170 Dosya mevcudu bilgilere göre, anlaşmayı Tebliğ kapsamı dışına çıkartan hüküm bulunmamaktadır.

Yukarıdaki değerlendirmeler ve anlaşmanın diğer maddelerinin incelenmesi neticesinde, Borusan Otomotiv'le BMW Service Inclusive Yetkili Satıcıları arasında imzalanan Service Inclusive Satış Anlaşması'nın 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

H.2.2 BMW Service Inclusive Servis Anlaşmalarının Değerlendirilmesi

"BMW Service Inclusive Bakım Paketi"nin tüketiciye satışı ile tüketicinin aracının 5 yıl içinde ihtiyaç duyacağı bakım hizmetlerini Borusan Otomotiv üstlenmiş olmaktadır. BMW Service Inclusive Servis Anlaşmaları'nda Borusan Otomotiv ile

¹ Diğer taraftan Borusan Otomotiv ile 21 yetkili servisi arasında akdedilen "Yetkili Servis Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi ile kurumumuza yapılan başvuru üzerine, Kurul'un 27.9.2001 tarih ve 01-45/452-116 sayılı Kararı ile ilgili servis anlaşmalarına 5 yıl süre ile bireysel muafiyet tanınmıştır.

180 anlaşmalı bulunan servislerin kendilerine gelen ve bakım paketine sahip olan tüketicilere ilgili hizmetleri ücret talep etmeksizin vermeleri ve bedeli Borusan Otomotiv'e fatura etmeleri düzenlenmektedir.

BMW Service Inclusive Servis Anlaşmasıyla Borusan Otomotiv, yetkili servislerine "BMW Service Inclusive Bakım Paketi"nde belirtilen servis hizmetini BMW müşterilerine sağlama hakkını vermektedir. Anlaşma ile anılan hizmetin kapsamı belirlenmekte, Borusan Otomotiv'in ve servisin yükümlülükleri karşılıklı olarak tespit edilmektedir. Bu kapsamda, servisler "BMW Service Inclusive Bakım Paketi"nde yer alan araçların periyodik bakımlarını 5 yaş ya da 100.000 km.'ye kadar ücretsiz olarak yapmak, BMW Service Inclusive bakımlarında orijinal parça kullanmak, yaptığı BMW Service Inclusive işlemlerinin (.....) fiyatının %(...)'ini Borusan Otomotiv'e faturalandırmak ve Borusan Otomotiv tarafından yayımlanan uygulama esaslarına riayet etmekle yükümlüdürler.

Buna göre, tüketiciye taahhüt ettiği hizmeti yetkili servisten satın alan, bedelini de yetkili servise ödeyen Borusan Otomotiv'dir. Bu nedenle, anlaşmada bulunan mezkur hükümlerde rekabeti sınırlayıcı bir boyut bulunmamaktadır.

200 Anlaşmaların geri kalan hükümleri, verilecek hizmetin niteliklerini tespite yönelik olup, 4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı unsurlar içermemektedir.

Bu çerçevede, Borusan Otomotivle yetkili servisleri arasında imzalanan BMW Service Inclusive Servis Anlaşmaları'na Kanun'un 8. maddesi uyarınca, menfi tespit belgesi verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

H.2.3 BMW Service Inclusive Sipariş Formunun Değerlendirilmesi

210 BMW Service Inclusive Sipariş Formu BMW Yetkili Satıcıları ile son kullanıcılar arasında imzalanan, tüketiciye sunulacak hizmetlerin niteliğinin ve hizmet alanın/satanın hak ve yükümlülüklerinin belirtildiği bir sözleşmedir. 4054 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesi "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar... bu Kanun kapsamına girer." şeklindedir. Bildirimde bulunulan Sipariş formu Kanun'un kapsam maddesinde belirtildiği gibi, teşebbüsler arası bir anlaşma değil, yetkili satıcı ile tüketici arasında akdedilen bir sözleşmedir. Buna göre, anılan sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'un kapsamında yer almadığı anlaşılmıştır.

I. SONUÇ

220

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1) Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş. ile Yetkili BMW Service Inclusive Satıcıları arasında imzalanan Servis Inclusive Satış Anlaşmaları'nın seçici dağıtım anlaşmaları niteliğinde olmaları ve anlaşmaların içeriğinde, 4054 sayılı Rekabetin

04-83/1174-297

230 Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin (a) bendinde belirtilen aynı Kanun maddesinin birinci bendi ile yasaklanmış hükümler bulunması nedeniyle, talep edilen menfi tespit belgesinin düzenlenemeyeceğine; ancak, söz konusu anlaşmada yer alan rekabet kısıtlamalarının 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği hükümlerine uygun olması nedeniyle, bu anlaşmanın anılan Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,

2) Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş. ile Yetkili BMW Service Inclusive Servisleri arasında imzalanan Service Inclusive Servis Anlaşmaları'nın 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediği belirlendiğinden, talep edildiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine,

240 **3)** BMW Yetkili Satıcıları ile son kullanıcılar arasında imzalanan BMW Service Inclusive Sipariş Formları'nın ise, 4054 sayılı Kanun kapsamında yer almadığına,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.